

Raport z monitoringu realizacji
Regionalnego Planu Działań
na rzecz Zatrudnienia na 2021 rok – I półrocze

Strona | 1

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2021 rok (RPD/2021) określał kierunki działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie (WUP w Lublinie) oraz partnerów rynku pracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Dokument ten (wpisujący się w założenia Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia) zawierał pogłębioną analizę regionalnego rynku pracy, z uwzględnieniem sytuacji pandemicznej, oraz wskazywał rekomendowane obszary wsparcia w odniesieniu do mniej aktywnych uczestników rynku pracy.

Biorąc pod uwagę sytuację na wojewódzkim rynku pracy oraz założenia Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia, w omawianej edycji Planu przyjęto następujące cele ujęte w trzech priorytetach:

Priorytet I Aktywizacja osób do 30 roku życia

Cel 1. Wsparcie bezrobotnych osób do 30 roku życia poprzez ustawowe instrumenty rynku Pracy.

Cel 2. Dostosowanie kwalifikacji młodych osób do potrzeb rynku pracy.

Cel. 3. Wzmocnienie potencjału młodzieży w zdobywaniu i uzupełnianiu kwalifikacji zawodowych, kompetencji i doświadczenia zawodowego.

Priorytet II Wsparcie osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem

Cel 1. Zmniejszenie luki kompetencyjnej i lepsze dopasowanie oferty edukacyjnej na poziomie wyższych uczelni do wymagań pracodawców i sytuacji na regionalnym rynku pracy w przyszłości.

Cel 2. Efektywne zagospodarowanie potencjału osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe.

Priorytet III Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych

Cel 1. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

Raport zawiera podsumowanie wyników badań ankietowych w zakresie wdrażania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2021 rok za I półrocze. Ankiety ewaluacyjne monitorujące zakres wdrażania Planu rozesłano do następujących adresatów rekomendacji:

Strona | 2

- 1) Urzędy gmin/miast/Starostwa Powiatowe,
- 2) Powiatowe i Miejski Urząd Pracy,
- 3) Szkoły wyższe,
- 4) Izby i cechy rzemieślnicze oraz organizacje pracodawców,
- 5) Centra Integracji Społecznej,
- 6) Kluby integracji społecznej/Świetlice środowiskowe,
- 7) Ośrodki Pomocy Społecznej/Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie,
- 8) Organizacje pozarządowe,
- 9) Instytucje szkoleniowe,
- 10) Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie i jego filie.

Rekomendacje zawarte w dokumencie skierowane były do instytucji i organizacji zaangażowanych w proces wspierania grup wskazanych w dokumencie. Raport z monitoringu RPD/2021 opiera się tylko na tych informacjach, które zostały przekazane do WUP w Lublinie. Poziom zwrotności ankiet obserwujemy na poziomie ok. 40%, przy czym część instytucji, które nadesłały informacje sprawozdawcze, nie wykazała żadnych działań. Warto zaznaczyć, iż w odróżnieniu do raportów z 2020 r. obserwujemy brak wskazania przeszkody w realizacji założeń RPD/21, którym byłby czynnik pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Należy zaznaczyć jednak, iż nastąpiła rezygnacja z organizacji imprez promujących podejmowanie zatrudnienia, takich jak targi pracy, kariery czy przedsiębiorczości, bezpośrednich spotkań uczniów z pracodawcami, wycieczek do zakładów pracy, w większości przypadków także z zajęć na temat rynku pracy, warsztatów, spotkań z doradcami zawodowymi, w których do tej pory aktywnie uczestniczyli młodzi ludzie i pracodawcy.

Monitoring działań wynikających z RPD/2021 – I półrocze obejmował następujące obszary:

Priorytet I

Aktywizacja osób do 30 roku życia

Cel 1: Wsparcie bezrobotnych osób do 30 roku życia poprzez ustawowe instrumenty rynku pracy

Strona | 3

Rekomendacje z zakresu aktywizacji wskazanej powyżej grupy docelowej dotyczyły wykorzystania ustawowych instrumentów rynku pracy oraz realizacji form wsparcia przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym w ramach programów regionalnych i specjalnych. Adresatami rekomendacji były powiatowe urzędy pracy i Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie wraz z filiami.

Powiatowe/miejskie urzędy pracy w naszym województwie realizowały programy regionalne inicjowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie (Drogi-Mosty-Rzeki V, Młody Przedsiębiorczy II), a wysoka efektywność zatrudnieniowa tych programów podkreślana była także w przesyłanych ankietach.

W ankietach otrzymanych z powiatowych/miejskiego urzędów pracy jako wiodące działania wskazywano realizację form wsparcia określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, boni szkoleniowy i boni na zasiedlenie, promesa stażowa, promesa szkoleniowa, promesa zatrudnieniowa, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie wraz z filiami opracował i dystrybuował publikacje na temat: kształcenia dualnego, oferty urzędów pracy dla pracodawców oraz poradnictwa zawodowego dla rodziców uczniów szkół podstawowych. Ponadto opracowano materiały promocyjne na temat rynku pracy, promowano różne formy pośrednictwa pracy, a także prowadzono zajęcia o charakterze zawodoznawczym dla uczniów i studentów.

Priorytet I

Aktywizacja osób do 30 roku życia

Cel 2: Dostosowanie kwalifikacji młodych osób do potrzeb rynku pracy

W ramach realizacji tego celu, adresaci rekomendacji wskazywali, iż przyjmowali osoby z ww. grupy wiekowej do odbycia stażu lub praktyk zawodowych w swoich jednostkach (głównie urzędy gmin). Powiatowe urzędy pracy, oferujące ustawowe narzędzia aktywizacyjne, wskazywały na pomoc w podjęciu staży, prac interwencyjnych, wyboru szkoleń (zawodowych/z zakresu przedsiębiorczości), pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej, wszystkie poprzedzone usługą poradnictwa zawodowego. Dodatkowo urzędy pracy, w ramach promocji kształcenia dualnego, przyjmowały uczniów/studentów do odbycia praktyk w swoich jednostkach.

Szkoły podstawowe wskazywały na podejmowanie działań dla młodzieży o charakterze doradczo - informacyjnym z zakresu rynku pracy oraz planowania kariery zawodowej (upowszechnianie doradztwa zawodowego) i prowadzenie przewidzianych podstawą programową zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII.

Uczelnie i ich biura karier wskazywały na aktywność w kierunku pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz promocji wolontariatu i analizy rynku pracy dla swoich przyszłych absolwentów.

Priorytet I

Aktywizacja osób do 30 roku życia

Cel 3: Wzmocnienie potencjału młodzieży w zdobywaniu i uzupełnianiu kwalifikacji zawodowych, kompetencji i doświadczenia zawodowego

Jako odpowiedź na wymieniony powyżej cel, urzędy pracy wskazywały organizowanie szkoleń/warsztatów/staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy lub unijnych. Natomiast jeśli chodzi o ośrodki pomocy społecznej, to tutaj wzorem lat ubiegłych, realizowano wsparcie w postaci projektów socjalnych. Z informacji ankietowanych instytucji wynika, iż osoby młode pozostające bez zatrudnienia brały udział w treningach kompetencji, spotkaniach z psychologiem oraz korzystały ze wsparcia pracowników socjalnych. Praca socjalna pracowników ośrodków pomocy społecznej ukierunkowana była na poprawę warunków życia

młodzieży poprzez zachęcanie do edukacji, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pomoc we wchodzeniu na rynek pracy, wskazywanie możliwości i perspektyw życiowych. Instytucje szkoleniowe oferowały otwarte darmowe webinary on-line, obejmujące np. tematykę rozwoju kompetencji miękkich niezbędnych na rynku pracy. Prowadzono działania informacyjne (akcja „Zawodowy strzał w 10!”), służące pomocą w wyborze dalszego etapu kształcenia dla przyszłych absolwentów szkół podstawowych oraz promocji szkół kształcących w zawodach w województwie lubelskim.

Priorytet II

Wparcie osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem

Cel 1: Zmniejszenie luki kompetencyjnej i lepsze dopasowanie oferty edukacyjnej na poziomie wyższych uczelni do wymagań pracodawców i sytuacji na regionalnym rynku pracy w przyszłości

Z uwagi na wzrost odsetka bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie wśród długotrwale bezrobotnych, uwzględniliśmy ww. grupę docelową w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia w roku 2021. Spośród instytucji objętych monitoringiem, dominującą rolę z obszaru interwencji pełniły urzędy pracy. Instytucje te oferowały absolwentom szkół wyższych szkolenia służące nabyciu/zmianie kwalifikacji/kompetencji lub nabyciu wiedzy z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Z badań monitoringowych wynika, iż podejmowana była także współpraca centrów kształcenia ustawicznego z pracodawcami w zakresie praktycznej nauki zawodu, realizowanej w formie zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych i dopasowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb pracodawców. Prowadzono ukierunkowane poradnictwo zawodowe oraz podkreślano znaczenie kompetencji miękkich w procesie poszukiwania i utrzymania pracy w ramach Społecznego Punktu Doradztwa Zawodowego (inicjatywa organizacji pozarządowej).

Priorytet II

Wparcie osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem

Cel 2. Efektywne zagospodarowanie potencjału osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe

Z badań ankietowych wynika, iż realizacja założeń na rzecz wskazanej grupy docelowej skoncentrowana była na promowaniu kształcenia ustawicznego na każdym etapie życia oraz udostępnianiu przez centra kształcenia ustawicznego oferty Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych. Mobilność zawodowo-edukacyjną oraz kształcenie ustawiczne na każdym etapie życia promowano także w powiatowych urzędach pracy.

Warto podkreślić, iż w WUP w Lublinie powstaje Barometr zawodów, który promowany jest poprzez dystrybucję raportów do lubelskich uczelni: biur karier i bibliotek wydziałowych. Powyższe daje możliwość zapoznania się z aktualnościami rynku pracy, a zarazem nabycie wiedzy o zawodach deficytowych na regionalnym rynku pracy, co z kolei daje szansę na przekwalifikowanie się. W WUP w Lublinie doradcy zawodowi prowadzą grupowe spotkania z zakresu poradnictwa zawodowego, w tym dla absolwentów studiów wyższych. Ponadto, na stronie WUP w Lublinie aktualizowane i udostępniane są wykazy (stanowiące źródło danych w procesie wchodzenia na rynek pracy): kwalifikacyjnych kursów zawodowych, projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego mających na celu aktywizację zawodową uczestników), raport z działalności instytucji szkoleniowych zarejestrowanych w RIS i raport z działalności agencji zatrudnienia woj. lubelskiego.

Priorytet III

Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych

Cel 1. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy

Badania ankietowe miały dostarczyć odpowiedzi na pytanie jakie działania aktywizujące osoby długotrwale bezrobotne podejmują publiczne służby zatrudnienia i instytucje pomocy społecznej w województwie lubelskim.

W ankietach przesyłanych przez powiatowe urzędy pracy oraz ośrodki pomocy społecznej wskazywano głównie na wzajemną współpracę tych instytucji. Ponadto, w opinii instytucji pomocy społecznej, na poprawę sytuacji ww. grupy docelowej na rynku pracy wpływ miała pomoc materialna w postaci zasiłków, z przeznaczeniem na poszukiwanie miejsc pracy. Wśród

działań ośrodków pomocy społecznej skierowanych dla omawianej grupy wymieniano głównie:

- pracę socjalną (głównie w kierunku wyjścia z uzależnień oraz poprawy wizerunku w otoczeniu i wśród pracodawców),
- pomoc w poszukiwaniu pracy, udostępnianie aktualnych ofert pracy,
- udostępnianie ulotek, materiałów promocyjnych projektów i firm działających na rzecz wsparcia zatrudnienia,
- informowanie o realizowanych projektach i motywowanie do udziału w nich, pomoc w wypełnianiu dokumentów aplikacyjnych,
- motywowanie, wspieranie aktywności zawodowej poprzez doradztwo zawodowe, w tym w wyborze kierunku szkolenia/kształcenia, promowanie samozatrudnienia,
- wskazywanie możliwości podjęcia nauki w szkołach oferujących zatrudnienie lub staże,
- współudział w organizacji staży, prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych,
- organizacja doradztwa psychologicznego, mentoringu,
- udostępnianie informacji na temat ekonomii społecznej,
- kierowanie osób bezrobotnych do uczestnictwa w zajęciach centrów integracji społecznej.

Powiatowe Urzędy Pracy wskazywały na korzyści wynikające z realizacji programów regionalnych i specjalnych dedykowanych osobom długotrwale bezrobotnym. Publiczne służby zatrudnienia koncentrowały się głównie na aktywizowaniu osób długotrwale bezrobotnych z wykorzystaniem ustawowych form wsparcia (w tym szczególnie poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia, staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej).

Opierając się na nadesłanych sprawozdaniach należy stwierdzić, iż dobór interesariuszy regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia jest adekwatny do sytuacji na rynku pracy, co potwierdza ciągłość prowadzonych przez nich działań na rzecz grup wymagających wsparcia, wskazanych we wspomnianych dokumentach planistycznych.